

تولید

آیا منابع و امکانات طبیعت به‌طور مستقیم مورد استفاده قرار می‌گیرند؟

انسان‌ها در طول تاریخ همواره مصنوعات و محصولات مختلفی تولید کرده‌اند و تمدن‌ها ساخته‌اند. زیرا با وجود اینکه انسان قدرت خلق اشیا را ندارد، اما می‌تواند آگاهانه، با برنامه‌ریزی و تلاش در مواد و محیط پیرامون تغییر ایجاد و تولید کند. منابع به گونه‌ای که هستند نمی‌توانند مورد استفاده انسان‌ها قرار گیرند (انسان برای تهیه کالاها و خدمات با استفاده از منابع و امکانات به کار و تلاش نیاز دارد)، بلکه باید با برخی اقدامات و ایجاد ارزش مصرفی و مبادلاتی، به کالاها و خدماتی تبدیل شوند که می‌توانند نیازهای انسان را برآورده کنند. ← این سلسله اقدامات همان «تولید» است.

- محصولات کشاورزی
- محصولات صنعتی
- فناوری‌ها
- محصولات دانش‌بنیان
- ایده و نوآوری‌ها

← همه حاصل فعالیت‌های تولیدی هستند.

تولیدکنندگان

همه فعالان اقتصادی (کشاورزان، صنعتگران، تعمیرکاران، رانندگان، کارکنان دولت، مشاوران و متخصصان، بانک‌ها، بیمه‌ها و زنان خانه‌دار) به نوعی تولیدکننده کالا یا خدمات هستند و با فعالیت خود، ارزش افزوده ایجاد می‌کنند. تولید و رسیدن به محصول چندانگونه است:

حیازت: برداشت مستقیم محصول آماده طبیعت و مالکیت آن (بدون این‌که کاری روی آن انجام شود).

■ مثال: بهره‌برداری از علف مراتع، چوب جنگل‌ها، معادن و یا ماهی دریاهای

انواع تولید	تعریف	مثال
احیا (نوع اول تولید)	انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، و هم‌چنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند. (بدون حیازت، اولین تولید انسان ممکن نبود.)	زراعت / باغبانی / پرورش ماهی
صنعت (نوع دوم تولید)	از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده یا محصولات به‌دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به‌دست می‌آید.	صنایع غذایی / پوشاک / پتروشیمی
تولید محصولات نرم یا خدمات (نوع سوم تولید)	تولید محصولات غیرمحموس و غیر ملموس	ارائه خدمات مشاوره‌ای بیمه به یک بنگاه تولیدی

در مثال زیر مراحل تولید را می‌بینید (در هر مرحله بر ارزش محصول، افزوده می‌شود). هر مؤسسه بر روی محصول مؤسسه قبلی کار و «ارزش افزوده» ایجاد می‌کند.

- ۱- مؤسسه تولیدی A به بهره‌برداری از معادن آهن اقدام می‌کند. (استخراج سنگ آهن) = حیازت
- ۲- مؤسسه تولیدی B سنگ‌آهن را در مرحله اولیه فرآوری به نرمه سنگ آهن و سپس به گندله (آهن اسفنجی) تبدیل می‌کند = احیا
- ۳- مؤسسه تولیدی C گندله‌ها را به محصولات فولادی از جمله ورق فولادی تبدیل می‌کند. = احیا
- ۴- کارخانه اتومبیل‌سازی، ورق‌های فولادی را به قطعات مختلف بدنه اتومبیل تبدیل می‌کند. = احیا
- ۵- اتومبیل به بازار عرضه و در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد.

انگیزه تولیدکنندگان

انگیزه تولیدکنندگان:

- ✓ برطرف کردن نیازهای خود، خانواده و تأمین منافع شخصی
- ✓ با رشد بیشتر عقلی افراد به منافع ملی و اجتماعی نیز می‌اندیشند: (کسب روزی حلال، خدمت به هم‌نوعان و آبادانی و موفقیت کشور)

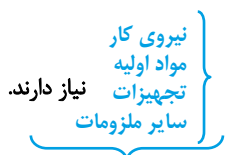
عوامل مؤثر در تداوم و توسعه تولید:

- ۱- مجموعه‌ای از انگیزه‌های شخصی و خانوادگی مثل کسب درآمد
- ۲- انگیزه‌های انسانی و ملی

تولیدکنندگان و مؤسسات اقتصادی براساس انگیزه‌های خود به دو دسته:

- ✓ انتفاعی (مؤسسه‌ای که به دنبال سود است).
- ✓ غیرانتفاعی (مؤسسه‌ای که برای سود کار نمی‌کند و قصدش خدمت است).

عوامل تولید

نهاده‌های (عوامل) تولید

تولیدکنندگان برای انجام فعالیت‌های تولیدی به ورودی‌های مختلف نظیر

■ مثال:

مؤسسه تولیدی	نهاده‌های (عوامل) تولید
مؤسسه تولیدی محصولات کشاورزی	زمین کشاورزی / نیروی کار / آب / کود / انبار / سردخانه
مؤسسه تولیدی محصولات صنعتی	نیروی کار / ماشین‌آلات / مواد اولیه

- به‌طور کلی عوامل تولید عبارت‌اند از:
- ۱- منابع طبیعی
  - ۲- سرمایه
  - ۳- عوامل انسانی

عوامل تولید	تعریف	مثال
منابع طبیعی = زمین	امکانات و منابعی که خداوند از طریق طبیعت در اختیار انسان قرار داده است و او در جریان تولید کالاها و خدمات از آن‌ها استفاده می‌کند.	در فعالیت‌های کشاورزی = زمین در فعالیت‌های صیادی = دریا در فعالیت‌های صنعتی = مواد خام استخراج شده از معادن
سرمایه	سرمایه‌های فیزیکی = کالاهای بادوام سرمایه‌ای (این کالاها در طول زمان بادوام است و خدمات آن‌ها در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد و تولیدکننده با آن‌ها ارزش افزوده ایجاد می‌کند). سرمایه فیزیکی در واقع حاصل کار گذشته انسان‌ها است.	ابزار، تجهیزات و ماشین‌آلات تولیدی، مثل تراکتور برای کشاورزی و کامیون برای شرکت‌های حمل و نقل
سرمایه	سرمایه مالی = (پولی که به صورت منابع مالی وارد تولید شده است). صرف خرید یا اجاره سرمایه‌های فیزیکی، زمین و یا پرداخت دستمزد به عوامل انسانی می‌شود. این سرمایه مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.	پول
عوامل انسانی	سرمایه‌های اجتماعی و معنوی	اخلاق، وفای به عهد، صداقت، احترام به قانون و ...
عوامل انسانی	تولید و فراهم آوردن محصولات با استفاده از منابع طبیعی، نیازمند کار و تلاش انسان است. تا تلاش انسان نباشد، منابع طبیعت امکان استفاده پیدا نمی‌کند. نقش عوامل انسانی در جریان تولید بسیار مهم است. انسان نسبت به سایر عوامل تولید اهمیت خاصی دارد و برترین عامل تولید به‌شمار می‌رود؛ زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را برعهده دارد.	نیروی کار (کارگر ساده)، کارفرما (صاحب کسب و کار محصول)، مدیر، متخصص و کارآفرین متخصصان = سرمایه انسانی نیروی انسانی ساده / نیمه‌ماهر / ماهر

کار آفرین، نوآور و خطرپذیر است.
خطرپذیری × نوآوری = میزان کارآفرینی در هر کسب و کار

سازمان تولید:

جایگاه و نقش هر یک از عوامل تولید را «سازمان تولید» مشخص می‌کند و در واقع پاسخ به این سؤال است که «تولیدکننده و صاحب اصلی محصول تولیدی کیست؟»
 دو حالت خواهیم داشت:

نوع سازمان تولید	تعریف	مثال
۱- سازمان تولید مشارکتی است:	<ul style="list-style-type: none"> * همه عوامل تولید صاحب محصول هستند. * همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند. * محصول یا ارزش محصول به‌طور مساوی و یا با نسبتی توافقی تقسیم می‌شود. 	صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار همه یک واحد تعاونی کشت و صنعت راه‌اندازی می‌کنند و به تولید گندم می‌پردازند و عواید نیز بین آن‌ها تقسیم می‌شود.
۲- مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یکی یا به‌صورت مشترک با برخی از عوامل تولید است.	<ul style="list-style-type: none"> * در این حالت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است. * سایر عوامل تولید، دستمزد (نیروی انسانی) یا اجاره (منابع طبیعی (زمین)) می‌گیرند. 	صاحب زمین یا سرمایه به تنهایی یا مشترکاً با صاحب تراکتور، مسئولیت تولید را بر عهده می‌گیرند و صاحب تولید می‌شوند.

انواع سازمان‌های تولیدی:

- سازمان‌های تعاونی
- سازمان‌های خصوصی
- سازمان‌های سهامی عام
- سازمان‌های سهامی خاص

توزیع درآمد بین عوامل تولید در هر سازمان تولیدی باید عادلانه و بر اساس میزان مشارکت آن‌ها در تولید و قبول خطر باشد.
 هزینه تولید

مبالغی را که تولیدکنندگان برای تولید، صرف می‌کنند، «هزینه‌های مستقیم تولید» می‌نامند.
 ■ مثال ۱:

- * خریداری یا اجاره محلی به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار
- * خریداری یا اجاره ماشین‌آلات، ابزارها و سرمایه‌های فیزیکی
- * خریداری مواد اولیه
- * استخدام تعدادی کارگر و کارمند

هزینه‌های تولید = پول‌هایی که برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن‌ها می‌پردازیم.
 پرداخت اجاره به ← صاحب زمین (ممکن است یک شخص خاص یا دولت (به عنوان نماینده کل جامعه باشد)).
 پرداخت مزد یا حقوق به ← نیروی انسانی (کارگر و کارمندان) (تفاوت مزد با حقوق: از دستمزد به عنوان پرداختی که بر مبنای ساعت و به کارگران تعلق می‌گیرد، نام می‌برند و از حقوق به عنوان پرداخت‌هایی که ماهانه محاسبه و پرداخت می‌شود و نوعاً مربوط به کارمندان می‌باشد).
 پرداخت قیمت یا اجاره ابزار تولید (سرمایه فیزیکی) به ← صاحبان سرمایه فیزیکی (تراکتور، گاواهن و گاو)
 در پایان تولید همه محصول و سود و زیان به صاحب کار (صاحب کاران) می‌رسد.

عوامل انسانی:	هم می‌توانند صاحب تولید شوند. هم می‌توانند دستمزد بگیرند و در سود و زیان شریک نشوند.
صاحب سرمایه مالی	یا به صورت قرض‌الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد. یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود.

صاحب سرمایه مالی (پول) نمی‌تواند مانند صاحب سرمایه فیزیکی (تراکتور) اجاره بگیرد؛ زیرا ربا در اسلام حرام است.

درآمد و سود

درآمد = پولی که تولیدکنندگان با فروش محصولات خود به دست می‌آورند.

کل محصول $\times$ قیمت = درآمد

> 0 هزینه - درآمد = سود

< 0 هزینه - درآمد = زیان

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

اگر تولیدکننده خودش صاحب سرمایه فیزیکی (ابزار تولید) یا زمین (مغازه) باشد یا خودش کار کند (صاحب نیروی انسانی نیز باشد). در ظاهر پولی به عوامل تولید پرداخت نمی‌کند و هزینه‌ای ندارد. در حالی که وی می‌توانست این سرمایه‌های فیزیکی یا زمین را به دیگری اجاره دهد و درآمد کسب کند. اقتصاددانان این هزینه غیرمستقیم را هزینه فرصت می‌نامند و هزینه‌های تولید را شامل هم هزینه‌های مستقیم و هم هزینه‌های فرصت می‌دانند.

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (سود ویژه)

در تکمیل اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه خود را درج می‌کنند.

■ مثال: فردی مدیریت یک بنگاه اقتصادی با ۲۰ کارگر را بر عهده گرفته است. با توجه به جدول زیر سود حسابداری و سود اقتصادی سالانه او چند ریال است؟ (فرد خود مالک بنگاه تولیدی و دستگاه‌های مورد استفاده است.)

تعداد محصول تولید شده سالانه	۶,۰۰۰ واحد
قیمت هر واحد محصول	۳۰,۰۰۰ ریال
مالیات سالانه	۱۵ درصد درآمد
دستمزد هر کارگر	ماهان ۲۰,۰۰۰ ریال
هزینه خرید مواد اولیه سالانه	۸,۴۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه استهلاک سالانه	$\frac{1}{20}$ دستمزد سالانه تمامی کارگران
هزینه اجاره دستگاه‌ها	ماهان ۵۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه اجاره بنگاه	ماهان ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

حل مسئله:

نکته مهم: باید توجه کنیم سود حسابداری یا سود ویژه در چه بازه زمانی (هفتگی، ماهانه، سالانه و یا ...) از ما خواسته شده است. در این مثال، سود اقتصادی و سود حسابداری سالانه بنگاه مدنظر است. بنابراین باید هم درآمد و هم تمامی هزینه‌ها به صورت سالانه محاسبه شوند: ابتدا درآمد سالانه بنگاه را محاسبه می‌کنیم:

قیمت فروش هر واحد محصول $\times$ تعداد محصول تولیدی سالانه = درآمد سالانه بنگاه

ریال $6,000 \times 30,000 = 180,000,000$ = درآمد سالانه بنگاه

حال برای محاسبه سود حسابداری ابتدا باید مشخص کنیم کدام یک از هزینه‌ها مستقیم است و کدام یک غیرمستقیم، در محاسبه سود حسابداری باید هزینه‌های مستقیم را از درآمد کم کنیم. بنابراین به بررسی هزینه‌ها می‌پردازیم:

مالیات: هزینه مستقیم

حقوق کارگران: هزینه مستقیم

خرید مواد اولیه: هزینه مستقیم

استهلاک: هزینه مستقیم

اجاره دستگاه‌ها: در صورتی که فرد خود صاحب دستگاه‌ها نباشد، در این صورت هزینه مستقیم اما در صورتی که خود فرد مالک دستگاه‌های تولیدی باشد هزینه غیرمستقیم محسوب می‌شود. در صورت مسئله ذکر شده است که فرد خود مالک دستگاه‌های تولیدی است و لذا این هزینه، یک هزینه غیرمستقیم برای بنگاه لحاظ می‌شود.

اجاره بنگاه: در صورتی که فرد خود صاحب بنگاه نباشد، در این صورت هزینه مستقیم اما در صورتی که خود فرد مالک بنگاه تولیدی باشد، هزینه غیرمستقیم محسوب می‌شود. در صورت مسئله ذکر شده است که فرد خود مالک بنگاه تولیدی است و لذا این هزینه، یک هزینه غیرمستقیم برای بنگاه لحاظ می‌شود.

حال می‌توانیم با جمع کردن هزینه‌های مستقیم و کم کردن آن‌ها از درآمد، سود حسابداری بنگاه را محاسبه کنیم:

$$\text{درآمد سالانه بنگاه} = \frac{15}{100} \times \text{مالیات سالانه بنگاه}$$

$$\text{ریال} \quad \text{درآمد سالانه بنگاه} = \frac{15}{100} \times 180,000,000 = 27,000,000$$

این بنگاه دارای ۲۰ نفر کارگر است که هر کارگر ماهانه مبلغ ۲۰,۰۰۰ ریال دریافت می‌کند؛ ما باید محاسبه کنیم مجموع کارگران سالانه چه مبلغی تحت عنوان دستمزد دریافت می‌کنند، بنابراین داریم:

$$\text{ریال} \quad \text{دستمزد سالانه تمامی کارگران} = 20,000 \times 20 \times 12 = 4,800,000$$

(این عدد را برای تبدیل هزینه‌های ماهانه به سالانه اضافه کرده‌ایم)

هزینه خرید مواد مورد نیاز به صورت سالانه بیان شده و محاسباتی ندارند.

$$\text{دستمزد سالانه تمامی کارگران} = \frac{1}{20} \times \text{هزینه استهلاک سالانه بنگاه}$$

$$\text{ریال} \quad \text{هزینه استهلاک سالانه بنگاه} = \frac{1}{20} \times 4,800,000 = 240,000$$

$$\text{ریال} \quad \text{هزینه‌های مستقیم سالانه بنگاه} = 27,000,000 + 4,800,000 + 8,400,000 + 240,000 = 40,440,000$$

$$\text{ریال} \quad \text{سود حسابداری سالانه بنگاه} = 180,000,000 - 40,440,000 = 139,560,000$$

حال برای محاسبه سود اقتصادی باید علاوه بر هزینه‌های مستقیم، میزان هزینه‌های غیرمستقیم را نیز از میزان درآمد کسر نمود، بنابراین ابتدا میزان هزینه‌های غیرمستقیم را محاسبه نمود.

هزینه اجاره دستگاه‌ها به صورت ماهانه بیان شده که ما باید اجاره سالانه دستگاه‌ها را محاسبه کنیم:

$$\text{ریال} \quad \text{هزینه اجاره سالانه دستگاه‌ها} = 500,000 \times 12 = 6,000,000$$

هزینه اجاره بنگاه به صورت ماهانه بیان شده که ما باید اجاره سالانه بنگاه را محاسبه کنیم:

$$\text{ریال} \quad \text{هزینه اجاره سالانه بنگاه} = 2,000,000 \times 12 = 24,000,000$$

$$\text{ریال} \quad \text{هزینه‌های غیرمستقیم سالانه بنگاه} = 6,000,000 + 24,000,000 = 30,000,000$$

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (سود ویژه)

$$\text{ریال} \quad \text{سود اقتصادی (سود ویژه)} = 180,000,000 - (40,440,000 + 30,000,000) = 109,560,000$$

راه‌حل دوم برای محاسبه سود اقتصادی

برای محاسبه سود اقتصادی می‌توان میزان هزینه‌های غیرمستقیم را از سود حسابداری نیز کم کرد:

هزینه‌های غیرمستقیم - سود حسابداری = سود اقتصادی (سود ویژه)

$$\text{ریال} \quad \text{سود اقتصادی (سود ویژه)} = 139,560,000 - 30,000,000 = 109,560,000$$

راه‌کارهای دوری از وضعیت زیان

کاهش هزینه‌ها

صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری:

- ۱- پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم
- ۲- صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی
- ۳- جلوگیری از ریخت و پاش‌ها

افزایش درآمد از طریق بازاریابی برای محصولات خود و فروش کالاهای خود با قیمت مناسب

بهره‌وری = به‌دست آوردن بیش‌ترین خروجی (تولید) با کم‌ترین ورودی (کم‌ترین هزینه)

در بین دو تولیدکننده که هر دو عوامل تولید یکسان دارند، آن که محصول بیشتری تولید کند، بهره‌وری بیشتری دارد.

تولیدکنندگان و انگیزه تولیدکنندگان

صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵ کتاب درسی

(آزمون کانون، ۷ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه ۲۴)

۱-۵۱- به ترتیب معنی اصطلاحات «حیازت - احیا - محصولات نرم» کدام است؟

- ۱) به تولید رساندن منابع طبیعی با استفاده از کار و ابزار - برداشت مستقیم محصول آماده طبیعت بدون این‌که کاری روی آن انجام شود. - ترکیب و تبدیل مواد به دست آمده از منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها
- ۲) برداشت مستقیم محصول آماده طبیعت بدون این‌که کاری روی آن انجام شود. - به تولید رساندن منابع طبیعی با استفاده از کار و ابزار - ترکیب و تبدیل مواد به دست آمده از منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها
- ۳) به تولید رساندن منابع طبیعی با استفاده از کار و ابزار - برداشت مستقیم محصول آماده طبیعت بدون این‌که کاری روی آن انجام شود. - تولید محصولاتی غیرمحمسوس و غیرملموس (خدمات)
- ۴) برداشت مستقیم محصول آماده طبیعت بدون این‌که کاری روی آن انجام شود. - به تولید رساندن منابع طبیعی با استفاده از کار و ابزار - تولید محصولاتی غیرمحمسوس و غیرملموس (خدمات)

(آزمون کانون، ۲۱ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه ۲۴)

۲-۵۲- کدام گزینه در خصوص انواع تولید صحیح است؟

- ۱) انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون این‌که کاری روی آن انجام دهد؛ مثل زراعت، باغبانی و پرورش ماهی. این اقدام را، که موجب مالکیت فرد می‌شود، «حیازت» می‌نامند.
- ۲) نوع اول تولید از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده و یا محصولات به‌دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به دست می‌آید.
- ۳) نوع دوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزی محصولات نرم به‌شمار می‌رود.
- ۴) در نوع اول تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند، به این نوع از تولید «احیا» می‌گویند.

(آزمون کانون، ۲۲ تیر ۹۷، مرتبط با صفحه ۲۴)

۳-۵۳- کدام گزینه در ارتباط با انواع تولید صحیح است؟

- ۱) در نوع اول تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند؛ مثل بهره‌برداری از چوب جنگل‌ها، معادن و یا ماهی دریاها.
- ۲) نوع دوم از تولید، از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده و یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به دست می‌آید؛ مثل زراعت، باغبانی و پرورش ماهی.
- ۳) نوع سوم تولید، تولید محصولاتی است که به عبارت امروزی «محصولات نرم» به‌شمار می‌رود؛ مثل صنایع غذایی و پوشاک.
- ۴) انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون این‌که کاری روی آن انجام دهد؛ این اقدام را که موجب مالکیت فرد می‌شود، «حیازت» می‌نامند.

(آزمون کانون، ۲۰ مهر ۹۷، مرتبط با صفحه ۲۴)

۴-۵۴- کدام گزینه در ارتباط با نوع دوم تولید صحیح نیست؟

- ۱) ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده
- ۲) تولید منابع طبیعی با استفاده از ابزار
- ۳) پوشاک مثالی است برای این نوع از تولید
- ۴) ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در محصولات

(آزمون کانون، ۲۰ مهر ۹۷، مرتبط با صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۵-۵۵- کدام گزینه به درستی، صحت یا نادرستی عبارات زیر را نشان می‌دهد؟

- نوع اول تولید آن است که انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون آن‌که کاری روی آن انجام دهد. به این روش از تولید «حیازت» می‌گویند.
- تولیدکنندگان و مؤسسات اقتصادی براساس انگیزه‌های خود به دو دسته عمده «انتفاعی» و «غیرانتفاعی» تقسیم می‌شوند.
- همه محصولات و کالاها و حتی ایده‌ها و نوآوری‌ها حاصل فعالیت‌های تولیدی می‌باشند و در هر مرحله از تولید، مؤسسه‌ای بر روی محصول مؤسسه قبلی کار می‌کند و بر ارزش آن می‌افزاید، این عمل در اصطلاح باعث ایجاد «ارزش افزوده» می‌شود.

۲) ص - غ - ص

۱) ص - ص - ص

۴) غ - ص - ص

۳) غ - ص - غ

۵۶- با توجه به این مطلب که: «یک مؤسسه تولیدی اقدام به بهره‌برداری از معادن آهن می‌کند، این مؤسسه «سنگ آهن» تولیدی خود را بعد از طی مرحله اولیه فرآوری، به مجتمع فولادسازی عرضه می‌کند. مجتمع «سنگ آهن» خریداری شده را به «محصولات فولادی» از جمله «ورق فولادی» تبدیل می‌کند. ورق‌های فولادی تولیدشده در مجتمع، توسط «کارخانه‌های اتومبیل‌سازی» خریداری می‌شوند. این مؤسسه نیز با استفاده از آن‌ها قطعات مختلف بدنه اتومبیل را تهیه می‌کند. در نهایت، اتومبیل به بازار عرضه می‌شود و در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد.» به ترتیب ماده اولیه و خام، کالای واسطه‌ای و کالای نهایی کدام‌اند؟

- (۱) الف) ورق فولادی - سنگ آهن - اتومبیل
(۲) الف) سنگ آهن - ورق فولادی - اتومبیل
(۳) الف) ورق فولادی - اتومبیل - سنگ آهن
(۴) الف) سنگ آهن - اتومبیل - ورق فولادی

۵۷- تولیدکنندگان و مؤسسات اقتصادی براساس انگیزه‌های خود به چند دسته تقسیم می‌شوند؟
(۱) دو دسته - دولتی و خصوصی
(۲) دو دسته - انتفاعی و غیرانتفاعی
(۳) سه دسته - تعاونی، دولتی و خصوصی
(۴) سه دسته - تعاونی، انتفاعی و غیرانتفاعی

۵۸- چند مورد از عبارات زیر صحیح است؟

- الف) منابع به گونه‌ای که هست می‌تواند مورد استفاده ما قرار گیرد و نیازهایمان را برطرف کند.
ب) همه محصولات تولید شده به صورت مستقیم به مصرف می‌رسد.
ج) مجموعه‌ای از انگیزه‌های شخصی و خانوادگی مثل کسب درآمد و انگیزه‌های انسانی و ملی در تداوم و توسعه دخیل است.
د) انگیزه بسیاری از تولیدکنندگان کالاها و خدمات، برطرف کردن نیازهای خود و خانواده و تأمین منافع شخصی است.
ه) در هر مرحله از تولید بر ارزش محصول افزوده می‌شود. هر مؤسسه‌ای بر روی محصول قبلی کار و ارزش افزوده ایجاد می‌کند.

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۵۹- به ترتیب هریک از مثال‌های زیر به کدام نوع از تولید اشاره دارد؟

- «صنایع غذایی - زراعت - پوشاک - باغبانی - پرورش ماهی - پتروشیمی - مشاوره‌های مالی به یک مؤسسه تولید»
(۱) صنعت، احیا، صنعت، احیا، صنعت، خدمات
(۲) احیا، صنعت، صنعت، احیا، صنعت، خدمات
(۳) صنعت، صنعت، صنعت، خدمات، احیا، صنعت، خدمات
(۴) صنعت، احیا، صنعت، احیا، خدمات، صنعت، احیا

۶۰- عبارات کدام گزینه به ترتیب تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

- الف) از طریق ... کالاها و خدمات مورد نیاز افراد و جوامع تهیه می‌شود.
ب) تولیدکنندگان با فعالیت خود ... ایجاد می‌کنند.
ج) انگیزه بیشتر انسان‌ها در فعالیتهای روزمره خود ... است.
د) مجموعه‌ای از ... و ... در تداوم و توسعه تولید دخیل است.

- (۱) الف) فعالیتهای تولیدی، (ب) ارزش افزوده، (ج) کسب روزی حلال، خدمت به هموعان و آبادانی و موفقیت کشور، (د) انگیزه‌های شخصی و خانوادگی - انگیزه‌های انسانی و ملی
(۲) الف) فعالیتهای تولیدی، (ب) سود اقتصادی، (ج) کسب روزی حلال، خدمت به هموعان و آبادانی و موفقیت کشور، (د) انگیزه‌های شخصی و خانوادگی - انگیزه‌های انسانی و ملی
(۳) الف) منابع و امکانات موجود، (ب) ارزش افزوده، (ج) احساس رضایت خاطر، کسب سود و درآمد و تأمین منافع شخصی، (د) فعالیتهای تولیدی فعالان اقتصادی - میزان تولید کالاها و خدمات
(۴) الف) منابع و امکانات موجود، (ب) سود اقتصادی، (ج) احساس رضایت خاطر، کسب سود و درآمد و تأمین منافع شخصی، (د) فعالیتهای تولیدی فعالان اقتصادی - میزان تولید کالاها و خدمات

صفحه‌های ۲۵ تا ۲۸ کتاب درسی

عوامل تولید و سازمان تولید

۶۱- کدامیک به عنوان برترین عامل تولید محسوب می‌شود؟ چرا؟
(۱) عوامل انسانی - زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را برعهده دارد.
(۲) سرمایه - زیرا نیروی انسانی برای تولید کالا به سرمایه نیازمند است.
(۳) زمین - زیرا نیروی انسانی برای تولید کالا به سرمایه نیازمند است.

۶۲- عوامل تولید کدام‌اند؟

- (۱) منابع طبیعی - عوامل انسانی - تکنولوژی
(۲) منابع طبیعی - عوامل انسانی - سرمایه
(۳) منابع طبیعی - مدیریت - عوامل انسانی
(۴) منابع طبیعی - عوامل انسانی - چارت سازمانی

۳- ۶۳- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟ (آزمون کانون، ۷ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

- الف) نهاده‌های تولید را که تولیدکنندگان برای انجام فعالیت‌های تولیدی خویش به کار می‌گیرند به ۳ دسته اصلی ... می‌توان تقسیم کرد.
 ب) از بین عوامل تولید ... از اهمیت خاصی برخوردار است، زیرا ...
 ج) ... در واقع، حاصل کار گذشته انسان‌ها است.
 ۱) الف) منابع طبیعی - زمین - سرمایه، ب) انسان - تا تلاش انسان نباشد، منابع بیکران و باارزش طبیعت امکان استفاده پیدا نمی‌کند. ج) سرمایه مالی
 ۲) الف) زمین - سرمایه فیزیکی - متخصصان، ب) سرمایه مالی - با تبدیل آن به عوامل دیگر به تولید کمک می‌کند. ج) سرمایه‌های اجتماعی
 ۳) الف) منابع طبیعی - سرمایه - عوامل انسانی، ب) انسان - وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را برعهده دارد. ج) سرمایه فیزیکی
 ۴) الف) منابع طبیعی - سرمایه مالی - کارگر ساده و کارفرما، ب) سرمایه فیزیکی - در طول زمان بادوام است و تولیدکننده با آن ارزش افزوده ایجاد می‌کند. ج) سرمایه فیزیکی

۴- ۶۴- کدام یک از عوامل، به عنوان سرمایه فیزیکی شناخته می‌شود؟ (آزمون کانون، ۲۱ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه ۲۶)

- ۱) دریا در فعالیت‌های صیادی
 ۲) ابزار و تجهیزات در فعالیت‌های تولیدی
 ۳) مواد اولیه معادن در فعالیت‌های صنعتی
 ۴) نیروی انسانی متخصص در انواع فعالیت‌ها

۵- ۶۵- کدام گزینه، نشانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟ (آزمون کانون، ۲۲ تیر ۹۷، مرتبط با صفحه ۲۶)

- الف) هریک از موارد بیان شده به ترتیب به کدام عامل تولید اشاره دارد؟
 «تراکتور برای کشاورز - دریا در فعالیت‌های صیادی - کارآفرین - کامیون برای شرکت‌های حمل و نقل - مواد خام استخراج شده از معادن در فعالیت‌های صنعتی»

- ب) در هر کسب و کاری میزان کارآفرینی چگونه محاسبه می‌شود؟
 ج) سرمایه مالی چگونه به تولید کمک می‌کند؟
 د) کدام عامل تولید به عنوان برترین عامل تولید به‌شمار می‌رود و چرا؟
 ۱) الف) سرمایه فیزیکی - زمین - عامل انسانی - سرمایه فیزیکی - زمین، ب) نوآوری ضرب در خطرپذیری، ج) با تبدیل به عوامل تولید دیگر، د) عوامل انسانی، زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را برعهده دارد.
 ۲) الف) سرمایه فیزیکی - زمین - عامل انسانی - سرمایه فیزیکی - زمین، ب) تعداد کسب و کار جدید ضرب در سودآوری، ج) خدمات سرمایه مالی در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد و تولیدکننده با آن ارزش افزوده ایجاد می‌کند. د) سرمایه فیزیکی، زیرا انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی علاوه بر کار به سرمایه نیز نیازمند است.
 ۳) الف) زمین - سرمایه فیزیکی - سرمایه مالی - سرمایه مالی، ب) تعداد کسب و کار جدید ضرب در سودآوری، ج) با تبدیل به عوامل تولید دیگر، د) سرمایه فیزیکی، زیرا انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی علاوه بر کار به سرمایه نیز نیازمند است.
 ۴) الف) زمین - سرمایه فیزیکی - سرمایه مالی - سرمایه مالی، ب) نوآوری ضرب در خطرپذیری، ج) خدمات سرمایه مالی در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد و تولیدکننده با آن ارزش افزوده ایجاد می‌کند. د) عوامل انسانی، زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را برعهده دارند.

۶- ۶۶- کدام گزینه نشانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟ (آزمون کانون، ۲۲ تیر ۹۷، مرتبط با صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

- الف) سازمان تولید چه چیزی را مشخص می‌کند؟
 ب) اگر در یک سازمان تولید، صاحب سرمایه یا زمین به تنهایی مسئولیت تولید را برعهده گیرد، توزیع درآمد بین عوامل تولید چگونه خواهد بود؟

- ج) انواع سازمان‌های تولیدی کدام‌اند؟
 د) توزیع درآمد بین عوامل تولید در هر سازمانی چگونه باید باشد؟
 ۱) الف) میزان سود و هزینه‌های تولید، ب) محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی که عوامل تولید به توافق رسیده‌اند، تقسیم می‌شود. ج) تعاونی، سهامی عام، سهامی خاص و دولتی، د) به طور مساوی و عادلانه
 ۲) الف) جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید، ب) تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند. ج) تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام، د) عادلانه و بر اساس میزان مشارکت آن‌ها در تولید و قبول خطر
 ۳) الف) جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید، ب) محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی که عوامل تولید به توافق رسیده‌اند، تقسیم می‌شود. ج) تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام، د) به طور مساوی و عادلانه
 ۴) الف) میزان سود و هزینه‌های تولید، ب) تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند. ج) تعاونی، سهامی عام، سهامی خاص و دولتی، د) عادلانه و بر اساس میزان مشارکت آن‌ها در تولید و قبول خطر

۶۷- (آزمون کانون، ۷ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه ۲۷)**۷- کدام گزینه در مورد انواع سازمان تولید نادرست است؟**

- (۱) سازمان تولید جایگاه و نقش هر یک از عوامل تولید را تعیین می‌کند. بحث سازمان تولید در واقع پاسخ به این سؤال است که تولید کننده و صاحب اصلی محصول تولیدی کیست.
- (۲) در سازمان تولید مشارکتی همه عوامل تولید صاحب محصول هستند و محصول یا ارزش محصول به‌طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم می‌شود که به توافق رسیده‌اند.
- (۳) گاهی سازمان تولید، مشارکتی است و مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یکی یا به صورت مشترک با برخی از عوامل تولید است.
- (۴) اگر در یک سازمان تولید، صاحب سرمایه یا زمین به تنهایی مسئولیت تولید را برعهده گیرد، تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید برعهده اوست و سایر عوامل تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند.

۶۸- الف) انواع سازمان‌های تولیدی را نام ببرید. ب) کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با سازمان تولید درست نیست؟**(آزمون کانون، ۲۱ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)**

- (۱) الف) سازمان‌های تعاونی، دولتی و سهامی خاص، ب) در صورتی که همه عوامل تولید با هم در فرآیند تولید مشارکت کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم شود که به توافق رسیده‌اند، سازمان تولید مشارکتی است.
- (۲) الف) سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام، ب) در صورتی که همه عوامل تولید با هم در فرآیند تولید مشارکت کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم شود که به توافق رسیده‌اند، سازمان تولید مشارکتی است.
- (۳) الف) سازمان‌های تعاونی، دولتی و سهامی خاص، ب) گاهی مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یکی یا به صورت مشترک با برخی از عوامل تولید است؛ در این صورت بخشی از منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است.
- (۴) الف) سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام، ب) گاهی مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یکی یا به صورت مشترک با برخی از عوامل تولید است؛ در این صورت بخشی از منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده صاحب تولید است.

(مرتبط با صفحه ۲۶)**۶۹- چند مورد از عبارات زیر در خصوص انواع سرمایه نادرست است؟**

- الف) به کالاهای بادوام واسطه‌ای که در جریان تولید به کار گرفته می‌شوند، سرمایه فیزیکی می‌گویند.
- ب) سرمایه مالی مستقیماً در جریان تولید نقش دارد و با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.
- ج) سرمایه‌های اجتماعی و سرمایه معنوی هم از دیگر انواع سرمایه به‌شمار می‌رود.
- د) سرمایه فیزیکی در واقع حاصل کار گذشته انسان‌ها است.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

(مرتبط با صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)**۷۰- چند مورد از عبارات زیر در مورد عوامل انسانی درست است؟**

- الف) نیروی انسانی را می‌توان به سه دسته نیروی انسانی ساده، نیروی انسانی نیمه‌ماهر و نیروی انسانی ماهر تقسیم کرد.
- ب) نیروی انسانی وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را برعهده دارد.
- ج) تا تلاش انسان نباشد، منابع بیکران و باارزش طبیعت امکان استفاده پیدا نمی‌کند.
- د) گاهی از کارفرما به عنوان «سرمایه انسانی» یاد می‌شود.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰ کتاب درسی**هزینه تولید، درآمد و سود****(سراسری - ۸۴، مرتبط با صفحه ۲۹)****۷۱- تفاوت درآمد و هزینه برابر با چیست؟**

- (۱) میزان اجاره (۲) میزان کارمزد (۳) میزان سود (۴) میزان بهره

(سراسری - ۹۰، مرتبط با صفحه ۲۸)**۷۲- کدام یک جزء «هزینه‌های تولید» نیست؟**

- (۱) پولی که برای خرید یا اجاره ماشین‌آلات مصرف می‌شود.
- (۲) پولی که به‌زای استخدام تعدادی کارگر یا کارمند پرداخت می‌شود.
- (۳) پولی که بابت خریداری یا اجاره محل کارگاه یا کارخانه صرف می‌شود.
- (۴) پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد.

۳- ۷۳- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی یک «بنگاه اقتصادی» با ۴ کارمند و تولید سالیانه ۷۵۰ دستگاه به ارزش هر یک ۳۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟ (سراسری-۹۲، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱	اجاره ماهیانه معادل	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴,۴۵۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک	معادل ۱۲٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۱۱۶,۷۹۸,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۲) ۱۱۶,۸۹۷,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۳) ۱۶۱,۷۹۸,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۴) ۱۶۱,۸۹۷,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

۴- ۷۴- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی سالیانه یک «بنگاه اقتصادی» با ۱۵ نفر کارمند، و تولید سالیانه ۲۲۰۰ دستگاه هر یک به ارزش: ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟ (سراسری-۹۴، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱	اجاره‌بهای ماهانه کارگاه تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی به ارزش:	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۲,۱۱۲,۱۱۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۲) ۲,۲۱۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۳) ۲,۱۲۱,۱۱۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۴) ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

۵- ۷۵- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۴ نفر کارمند و تولید سالیانه ۷۵۰ دستگاه و هر یک به ارزش: ۳۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟ (سراسری-۹۶، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱	اجاره ماهیانه معادل	۴۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴,۴۵۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه	معادل ۲۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۱۱۶,۷۹۸,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

(۲) ۲۰۴,۲۳۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۳) ۱۶۱,۸۹۷,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۴) ۱۱۶,۸۹۷,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

۶- ۷۶- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۳۵۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال کدام است؟ (خارج از کشور-۹۲، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱	اجاره ماهیانه معادل	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه	معادل ۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۲) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۳) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۴) ۱۰۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

۷- ۷۷- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی «سالیانه» یک بنگاه اقتصادی با ۳۰ نفر کارمند و تولید «سالیانه» ۲۴۰۰ دستگاه هر یک به ارزش: ۵,۶۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟ (خارج از کشور-۹۴، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۵۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی «معادل»	۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل:	$\frac{1}{5}$ ارزش مواد اولیه خریداری شده

(۱) ۱۱,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۲) ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

(۳) ۱۱,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال «ضرر یا زیان»

(۴) ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال «ضرر یا زیان»

۸-۷۸- مجموع درآمد، هزینه‌های مستقیم و سود حسابداری تولیدکننده‌ای برای یک سال معین برابر ۲۴ میلیون تومان شده؛ میزان درآمد او، «چند میلیون تومان» بوده است؟

(آزاد- ۹۱، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۸ (۱) ۱۶ (۲) ۱۲ (۳) ۸ (۴)

۹-۷۹- اگر درآمد یک تولیدکننده، چهار برابر هزینه‌های مستقیم تولیدش باشد و میزان حقوق و دستمزد پرداختی ۱۵۰۰ تومان، قیمت سرمایه پرداختی به صاحبان سرمایه ۱۰۰۰ تومان و سود حسابداری به دست آمده برابر با ۱۸۰۰۰ تومان باشد، الف) اگر تنها هزینه مستقیم باقی‌مانده تولیدکننده، اجاره بنگاه باشد، مبلغ آن چند تومان است؟ ب) کل هزینه‌های مستقیم تولید این تولیدکننده چند تومان است؟ ج) میزان درآمد او چند تومان است؟

(آزمون کانون، ۲۳ آبان ۹۳، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱ (الف) ۳۵۰۰ (ب) ۶۰۰۰ (ج) ۲۴۰۰۰
۳ (الف) ۶۰۰۰ (ب) ۴۲۰۰ (ج) ۱۸۰۰۰
۲ (الف) ۶۰۰۰ (ب) ۳۵۰۰ (ج) ۱۶۰۰۰
۴ (الف) ۳۵۰۰ (ب) ۶۰۰۰ (ج) ۳۸۰۰۰

۱۰-۸۰- با توجه به اطلاعات داده‌شده، وضعیت اقتصادی سالانه یک بنگاه اقتصادی با ۲,۳۰۰ قطعه تولیدی سالانه و ۵ نفر کارگر، به چه صورت است؟

(آزمون کانون، ۲۶ آبان ۹۱، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

الف) دستمزد ماهانه هر کارگر: ۳۵۰,۰۰۰ تومان
ب) خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه: ۲,۴۹۰,۰۰۰ تومان
ج) تجهیز سالانه ماشین‌آلات: ۸,۵۰۰,۰۰۰ تومان
د) فروش هر قطعه تولیدی: ۱۵,۰۰۰ تومان
ه) اجاره ماهانه واحد مسکونی مدیر بنگاه: ۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱ (الف) ۲,۵۱۰,۰۰۰ تومان سود حسابداری برده است.
۳ (الف) ۴۹۰,۰۰۰ تومان ضرر کرده است.
۲ (الف) ۳۳,۰۹۰,۰۰۰ تومان سود حسابداری برده است.
۴ (الف) ۲۱,۷۶۰,۰۰۰ تومان سود حسابداری برده است.

۱۱-۸۱- به ترتیب، مبالغی که تولیدکنندگان برای تولید صرف می‌کنند و مقدار پولی که با فروش محصولات خود به دست می‌آورند، چه نام دارد و از تفاضل این دو مقدار چه چیزی حاصل می‌شود؟

(آزمون کانون، ۲۶ آبان ۹۱، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱) هزینه‌های مالی - انباشت سرمایه - سرمایه
۲) هزینه‌های مستقیم تولید - درآمد - سود
۳) درآمد - سود - هزینه‌های تولید
۴) سرمایه مالی - درآمد - سود

۱۲-۸۲- با توجه به اطلاعات داده شده، وضعیت اقتصادی سالانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲,۰۰۰ قطعه تولیدی در ماه و ۵ نفر کارگر چگونه است؟

(آزمون کانون، ۲۶ آبان ۹۱، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

الف) پرداخت دستمزد ماهانه هر کارگر: ۵۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
ب) خرید مواد اولیه سالانه: ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
پ) اجاره سالانه واحد مسکونی صاحب بنگاه: ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
ت) قیمت فروش هر واحد کالای تولیدی: ۷۶,۰۰۰ ریال
ث) خرید ماشین‌آلات مورد نیاز سالانه بنگاه: ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال
ج) اجاره ماهانه بنگاه: ۲۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال
چ) هزینه استهلاک سالانه: معادل ۱۰٪ حقوق سالانه کارگران

۱ (الف) ۷,۰۰۲ میلیون ریال سود حسابداری برده است.
۳ (الف) ۱۰,۰۲۷ میلیون ریال ضرر کرده است.
۲ (الف) ۷,۰۱۴ میلیون ریال سود حسابداری برده است.
۴ (الف) ۷,۰۱۴ میلیون ریال ضرر کرده است.

۱۳-۸۳- اگر مجموع درآمد، سود حسابداری و هزینه‌های مستقیم تولیدی یک بنگاه اقتصادی برابر با ۸۴ میلیون واحد پولی باشد و با فرض آن که مقدار هزینه‌های مستقیم تولید ۲ برابر سود حسابداری حاصله باشد، به ترتیب از راست به چپ: میزان هزینه‌های مستقیم، درآمد بنگاه و سود حسابداری حاصله چند میلیون واحد پولی است؟

(آزمون کانون، ۱۰ آذر ۹۲، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱) ۴۲، ۶۳، ۲۱
۲) ۴۲، ۶۳، ۲۱
۳) ۲۸، ۴۲، ۱۴
۴) ۱۴، ۴۲، ۲۸

۱۴-۸۴ یک نوع ماشین کشاورزی با همکاری دو بنگاه اقتصادی A و B تولید می‌شود. اطلاعات زیر در مورد هزینه‌های مستقیم تولید ماهانه این دو بنگاه موجود است. با این فرض که این دو بنگاه با همکاری هم ماهانه تعداد ۸۰ واحد از کالای فوق به ارزش هر واحد، ۴,۱۰۰,۰۰۰ ریال تولید نمایند و سهم آن‌ها از درآمد برابر باشد، نتیجه ماهانه این فعالیت تولیدی برای دو بنگاه A و B چیست؟ (آزمون کانون، ۱۰ آذر ۹۲، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

اطلاعات	بنگاه A	بنگاه B
تعداد کارکنان	۸ نفر	۱۰ نفر
حقوق متوسط ماهانه هر یک از کارکنان	۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز ماهانه	۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه استهلاک ماهانه	۳۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۳۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال
اجاره‌بهای ماهانه کارگاه تولیدی	۳۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۲۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۱) ۱۶۰ میلیون ریال سود حسابداری برای بنگاه A و ۱۷۰ میلیون ریال سود حسابداری برای بنگاه B

(۲) ۵ میلیون ریال سود حسابداری برای بنگاه A و ۳ میلیون ریال زیان برای بنگاه B

(۳) ۴ میلیون ریال زیان برای بنگاه A و ۶ میلیون ریال سود حسابداری برای بنگاه B

(۴) ۸ میلیون ریال زیان برای هر یک از دو بنگاه

۱۵-۸۵ تولیدکننده‌ای در فرآیند تولید ماهانه خود هزینه‌هایی مطابق جدول زیر متحمل می‌شود. هم‌چنین، این تولیدکننده تعداد ۱۲۰ واحد کالا در ماه تولید می‌کند. بر اثر وجود تورم در جامعه، ۲۰ درصد به کل هزینه‌های تولیدکننده مذکور افزوده می‌شود. اگر این تولیدکننده بخواهد ماهانه ۱,۴۴۰,۰۰۰ تومان سود حسابداری کسب کند، باید هر واحد کالا را به طور میانگین چند تومان به فروش برساند؟ (آزمون کانون، ۱۰ آذر ۹۲، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

مواد اولیه	۱,۳۰۰,۰۰۰ تومان
دستمزد هر یک از کارکنان	۸۰۰,۰۰۰ تومان
تعداد کارکنان	۴ نفر
هزینه استهلاک ماهانه ماشین‌آلات	۱,۷۰۰,۰۰۰ تومان
اجاره کارگاه	۲,۲۰۰,۰۰۰ تومان

(۴) ۱۱۵,۲۰۰

(۳) ۱۰۰,۸۰۰

(۲) ۸۴,۰۰۰

(۱) ۹۶,۰۰۰

۱۶-۸۶ با توجه به اطلاعات زیر در مورد یک بنگاه اقتصادی در سال مالی گذشته، این بنگاه با کدام عملکرد می‌تواند به ۴۰۴ میلیون ریال سود حسابداری در این سال رسیده باشد؟ (آزمون کانون، ۸ بهمن ۹۵، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

تعداد کارکنان	۷ نفر
میانگین پرداختی ماهانه به هر یک از کارکنان	۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال
اجاره ماهانه کارگاه	۳۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
خرید سالانه مواد اولیه	۹۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات	۱۴۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۱) تولید و فروش ۲۵۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۶۰,۰۰۰ ریال

(۲) تولید و فروش ۳۰۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۵۰,۰۰۰ ریال

(۳) تولید و فروش ۲۶۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۳۰,۰۰۰ ریال

(۴) تولید و فروش ۲۱۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۷۱۰,۰۰۰ ریال

- ۱۷- ۸۷- کشاورزی در پایان یک سال کاری خود با فروش تمامی محصولات تولید شده، ۵۰ میلیون تومان درآمد به دست آورده است. او کارگرانی با حقوق ۵۰۰ هزار تومان در ماه استخدام کرد. وی از زمین و تراکتوری که خود صاحب آن‌ها بود، استفاده کرد. با توجه به اطلاعات جدول زیر، به ترتیب سود حسابداری و سود ویژه این کشاورز چند هزار تومان است؟ (آزمون کانون، ۷ آبان ۹۵، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه	۳۰۰ هزار تومان
تعداد کارگران استخدام شده	۳
هزینه استهلاک سالانه	$\frac{1}{10}$ ارزش حقوق سالانه کارگران
ارزشمندی زمین در صورت اجاره داده شدن	ماهانه ۲۰۰ هزار تومان
ارزشمندی تراکتور در صورت اجاره داده شدن	ماهانه ۵۰ هزار تومان

(۱) ۲۶,۹۰۰ - ۲۹,۹۰۰ (۲) ۴۶,۹۷۰ - ۴۷,۰۰۰ (۳) ۲۶,۹۰۰ - ۲۹,۹۰۰ (۴) ۴۶,۹۷۰ - ۴۷,۰۰۰

- ۱۸- ۸۸- فردی مدیریت یک قنادی با ۵ کارگر را بر عهده گرفته است. اگر او در پایان سال ۱۸۰ میلیون ریال درآمد کسب کرده باشد، با توجه به جدول زیر سود اقتصادی او چند ریال است؟ و اختلاف آن از سود حسابداری چه چیزی نام دارد؟ (فرد خود مالک مغازه و دستگاه‌های مورد استفاده است.) (آزمون کانون، ۲۱ آبان ۹۵، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

مالیات سالانه	۱۵ درصد درآمد
حقوق هر کارگر	ماهانه ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه خرید مواد اولیه سالانه	۸,۴۰۰,۰۰۰
هزینه استهلاک سالانه	$\frac{1}{20}$ حقوق سالانه تمامی کارگران
هزینه اجاره دستگاه‌ها	ماهانه ۵۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه اجاره مغازه	ماهانه ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۱) ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه مستقیم (۲) ۶۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه غیرمستقیم

(۳) ۶۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه مستقیم (۴) ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه فرصت

- ۱۹- ۸۹- جواب سؤال‌های زیر کدام است؟ (آزمون کانون، ۲۱ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(الف) در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی ...

(ب) در پایان هر تولید چه چیزهایی به صاحب کار (یا صاحب کاران) می‌رسد؟

(ج) دو تولیدکننده که عوامل تولید ... دارند، آن‌ها که محصول ... داشته باشد، ... بیش‌تری دارد.

(د) چگونه یک تولیدکننده می‌تواند با تلاش خود میزان درآمد حاصل از فروش را افزایش دهد؟

(۱) الف) هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. (ب) همه محصول، سود و زیان، (ج) یکسان - بیش‌تری -

بهره‌وری، (د) با بازاریابی برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کند و آن‌ها را با قیمتی مناسب به فروش برساند.

(۲) الف) هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و دستمزد بگیرد ولی باید در سود و زیان شریک شود. (ب) حقوق، هزینه و درآمد، (ج) متفاوت - بیش‌تری - تولید، (د) با

بازاریابی برای محصولات خود بازار خوبی فراهم کند و آن‌ها را با قیمتی مناسب به فروش برساند.

(۳) الف) هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. (ب) همه محصول، سود و زیان، (ج) یکسان - بیش‌تری -

بهره‌وری (د) با پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم یا صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی و یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها

(۴) الف) هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و دستمزد بگیرد ولی باید در سود و زیان شریک شود. (ب) حقوق، هزینه و درآمد، (ج) متفاوت - بیش‌تری - تولید، (د) با

پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم یا صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی و یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها

- ۲۰- ۹۰- یک تولیدکننده برای کاهش هزینه‌های تولید خود از سطح ده میلیون ریال به نه میلیون ریال، کدام اقدام زیر را باید انجام دهد؟ (آزمون کانون، ۲۱ آبان ۹۵، مرتبط با صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(۱) از میزان تولید خود بکاهد. (۲) به استخدام نیروی کار بپردازد.

(۳) کالاهایش را با قیمتی پایین‌تر عرضه کند. (۴) در مصرف مواد اولیه صرفه‌جویی کند.

آزمون جمع بندی تولید

(خارج از کشور - ۹۳، مرتبط با صفحه های ۲۵ تا ۲۹)

۹۱- پاسخ درست و کامل پرسش های زیر در کدام گزینه است؟

- الف) میزان سود برابر با «...» است.
 ب) به طور کلی، نیازهای عمده «تولیدکنندگان» کالا و خدمات مختلف را می توان به «...» اصلی که عبارتند از «...» تقسیم کرد، که به عبارتی از آن ها با عنوان «...» نیز نام می برند.
 ج) انسان برای بهره برداری از منابع طبیعی به ابزار و تجهیزات نیازمند است. این ابزار و تجهیزات در واقع حاصل کار گذشته انسان هاست، نام آن چیست؟
 د) «تولیدکنندگان» در رابطه با تولید، مخارجی را متقبل می شوند که در واقع پولی است که برای خرید «عوامل تولید» به صاحبان آن ها می پردازند که همان «...» است.
 ه) «نیروی انسانی» را به کار می گیرند تا بتوانند از منابع طبیعی، بهره برداری کنند و یا به تولید کالا و خدمات بپردازند. در مقابل به کارگران و کارمندان خود «...» و یا «...» می پردازند.

- ۱) الف) تفاوت دستمزد و هزینه، ب) سه دسته - زمین، کار، تکنولوژی - عوامل اولیه تولید، ج) تکنولوژی، د) هزینه های مستقیم تولید، ه) دستمزد - بهره
 ۲) الف) تفاوت درآمد و هزینه، ب) سه دسته - منابع طبیعی، عوامل انسانی، سرمایه - عوامل تولید، ج) سرمایه، د) هزینه های مستقیم تولید، ه) مزد - حقوق
 ۳) الف) مجموع درآمد و هزینه، ب) چهار دسته - منابع طبیعی، سرمایه، مدیریت، تکنولوژی - عوامل ثانویه تولید، ج) ملزومات تولیدی، د) هزینه های متغیر تولید، ه) اجاره - حقوق
 ۴) الف) حاصل تقسیم درآمد و هزینه، ب) پنج دسته - منابع طبیعی، عوامل انسانی، سرمایه، مدیریت، تکنولوژی - عوامل فنی تولید، ج) عوامل تولید، د) هزینه های نهایی تولید، ه) سود - بهره

(آزمون کانون، ۷ آبان ۹۵، مکمل صفحه های ۲۶، ۲۹ و ۳۰)

۹۲- کدام گزینه کامل کننده جاهای خالی پرسش های زیر است؟

- الف) بهره وری یعنی به دست آوردن ... ، دو تولیدکننده که عوامل تولید یکسانی دارند، آن که محصول ... داشته باشد، بهره وری ... داشته است.
 ب) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ... خود را درج می کنند.
 ج) در هر سبک و کاری ...، میزان کارآفرینی را نشان می دهد.
 د) گاهی از متخصصان به عنوان ... یاد می شود.

- ۱) الف) بیشترین خروجی با بیشترین ورودی - بیش تری - بیش تری، ب) حسابداری، ج) ریسک پذیری ضرب در نیروی انسانی شاغل، د) سرمایه های اجتماعی و معنوی
 ۲) الف) کمترین خروجی با بیشترین ورودی - کم تری - کم تری، ب) ویژه، ج) نوآوری ضرب در خطرپذیری، د) سرمایه انسانی
 ۳) الف) بیشترین خروجی با کمترین ورودی - بیش تری - بیش تری، ب) ویژه، ج) نوآوری ضرب در خطرپذیری، د) سرمایه انسانی
 ۴) الف) بیشترین خروجی با کمترین ورودی - بیش تری - بیش تری، ب) حسابداری، ج) نوآوری ضرب در خطرپذیری، د) سرمایه های اجتماعی و معنوی

۹۳- صاحب یک شرکت تولیدی در طی یک سال، با فروش تمامی محصولات خود ۲۲ میلیون تومان درآمد به دست آورده است؛ اگر تمام ماشین آلات استفاده شده در این شرکت و نیز کارگاه تولیدی متعلق به خود او باشد، با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر به ترتیب سود اقتصادی و سود حسابداری این فرد چند تومان می باشد؟

(آزمون کانون، ۶ مهر ۹۷، مکمل صفحه های ۲۸ و ۲۹)

هزینه استهلاک سالانه	$\frac{2}{5}$ هزینه خرید مواد اولیه سالانه
هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه	۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان
مالیات سالیانه	۱۲ درصد میزان درآمد
تعداد کارگران	۴
حقوق ماهانه هر کارگر	۷۰,۰۰۰ تومان
هزینه اجاره شرکت	سالانه ۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان
ارزشمندی ماشین آلات در صورت اجاره داده شدن	ماهانه ۴۰۰,۰۰۰ تومان

۲) ۴,۸۰۰,۰۰۰ - ۱۲,۲۰۰,۰۰۰

۴) ۹,۸۰۰,۰۰۰ - ۱۲,۲۰۰,۰۰۰

۱) ۱۱,۸۰۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰

۳) ۹,۸۰۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰

۹۴- حسابدار یک بنگاه تولیدی در فرم اظهارنامه مالیاتی خود، سود سالیانه را ۸۰ میلیون تومان درج کرده است. ساختمان‌ها و کالاهای سرمایه‌ای ارثیه صاحب بنگاه می‌باشد. با توجه به اطلاعات مندرج در جدول:

(آزمون کانون، ۲۳ شهریور ۹۷، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

حقوق و دستمزد ماهیانه کارکنان	۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
خرید مواد اولیه به طور سالیانه	۲۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان
قیمت هر واحد محصول	۳۰۰,۰۰۰ تومان
اجاره سالیانه بنگاه	۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
اجاره سالیانه کالاهای سرمایه‌ای	۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه استهلاک سالیانه	۱۰٪ درآمد بنگاه
تعداد محصول فروخته شده در سال	۴,۰۰۰ واحد

(الف) سود حسابداری چقدر است؟

(ب) سود اقتصادی کدام است؟

(ج) درآمد سالیانه بنگاه چقدر است؟

(د) هزینه فرصت کدام است؟

(۱) الف) ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۸۰ میلیون تومان، ج) ۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، د) ۱۷۰ میلیون تومان

(۲) الف) ۴۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۵۰ میلیون تومان، ج) ۱,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، د) ۱۷۰ میلیون تومان

(۳) الف) ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۵۰ میلیون تومان، ج) ۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، د) ۱۹۰ میلیون تومان

(۴) الف) ۴۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، ب) ۸۰ میلیون تومان، ج) ۱,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان، د) ۱۹۰ میلیون تومان

۹۵- چند مورد از عبارات زیر صحیح نیست؟

(آزمون کانون، ۲۰ مهر ۹۷، مکمل صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(الف) مجموعه‌ای از انگیزه‌های شخصی و خانوادگی مثل کسب درآمد و انگیزه‌های انسانی و ملی در تداوم و توسعه تولید دخیل است.

(ب) سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش دارد و با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

(پ) میزان کارآفرینی، حاصل تقسیم نوآوری بر خطرپذیری است.

(ت) به کالای بادوام سرمایه‌ای که در جریان تولید به کار گرفته می‌شود، «سرمایه فیزیکی» می‌گویند.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۱ (۴) ۴

۹۶- هزینه‌های تولید یک بنگاه اقتصادی، در جدول زیر آمده است. اگر این بنگاه، سالانه ۳,۰۰۰ قطعه به قیمت هر واحد، ۶۰,۰۰۰ ریال تولید و به

(آزمون کانون، ۱۹ آذر ۹۵، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

فروش برساند، (تولیدکننده خود صاحب بنگاه و ماشین‌آلات تولیدی است).

(الف) میزان سود حسابداری این بنگاه کدام است؟

(ب) این تولیدکننده در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، سود خود را معادل ... میلیون ریال درج می‌کند.

ردیف	اقدام هزینه	مبلغ به ریال
۱	میانگین دستمزد ماهانه هریک از ۵ کارگری که در استخدام بنگاه هستند.	۵۰۰,۰۰۰
۲	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه	۴۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	اجاره ماهانه بنگاه (در صورت اجاره دادن)	۵,۰۰۰,۰۰۰
۵	اجاره سالانه ماشین‌آلات (در صورت اجاره دادن)	۱۰,۰۰۰,۰۰۰

(۱) الف) ۱۰۰ میلیون ریال، ب) ۳۰ (۲) الف) ۳۰ میلیون ریال، ب) ۱۰۰

(۳) الف) ۱۰۰ میلیون ریال، ب) ۱۰۰ (۴) الف) ۱۱۰ میلیون ریال، ب) ۳۰

۷- ۹۷- تولیدکننده‌ای در طول سال گذشته هزینه‌های زیر را متحمل شده و از این طریق، ۵۱۰ واحد کالا به ارزش هر کدام ۴۸۰,۰۰۰ تومان تولید کرده و فروخته است. سود حسابداری وی از این فعالیت اقتصادی چند تومان بوده است؟ (آزمون کانون، ۸ بهمن ۹۵، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

هزینه سالانه خرید مواد اولیه	۳۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان
حقوق ماهانه هر یک از کارکنان	۹۰۰,۰۰۰ تومان
تعداد کارکنان	۴
هزینه سالانه ماشین‌آلات	۵۷,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه فرصت ماهانه اختصاص کارگاه به تولید	۲,۲۰۰,۰۰۰ تومان

(۱) ۸۳,۲۰۰,۰۰۰ (۲) ۱۰۹,۶۰۰,۰۰۰ (۳) ۱۳۵,۲۰۰,۰۰۰ (۴) ۱۶۱,۶۰۰,۰۰۰

۸- ۹۸- یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند که هر کدام ماهیانه معادل ۹۰۰,۰۰۰ ریال حقوق دریافت می‌کنند، سالیانه ۲۴۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۸۰۰,۰۰۰ ریال تولید می‌کند. اگر هزینه تمام شده سالیانه برای مواد اولیه این بنگاه ۳۰٪ حقوق ماهیانه کارمندان باشد و مجموع هزینه‌های

استهلاک و اجاره ماهیانه برابر $\frac{1}{5}$ در آمد ماهیانه این بنگاه اقتصادی باشد، کدام گزینه در ارتباط با وضعیت این بنگاه اقتصادی (سود یا زیان

حسابداری) در طول یک ماه می‌تواند صحیح باشد؟ (آزمون کانون، ۲۲ تیر ۹۷، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(۱) ۱,۲۴۰,۰۰۰ ریال سود یا منفعت (۲) ۱,۷۳۰,۰۰۰ ریال سود یا منفعت
(۳) ۱,۷۳۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان (۴) ۱,۲۴۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

۹- ۹۹- با توجه به اطلاعات زیر:

(الف) به ترتیب سود حسابداری و سود ویژه سالانه تولیدکننده چند ریال است؟
(ب) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، این تولیدکننده کدام مبلغ را درج می‌کند؟
(تولیدکننده خود صاحب ابزار تولید و کارگاه است.)

تعداد محصول تولید و فروخته شده در طول یک سال	۲,۰۰۰
ارزش هریک از محصولات فروخته شده	۱۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه	۲۰,۰۰۰ ریال
تعداد کارمندان استخدام شده	۴
حقوق متوسط ماهانه هر فرد	۳۰,۰۰۰ ریال
ارزشمندی سالانه ابزار تولید در صورت اجاره داده شدن	۳۲۰,۰۰۰ ریال
ارزشمندی سالانه کارگاه تولید در صورت اجاره داده شدن	۲۰۰,۰۰۰ ریال

(۱) الف) ۱۹۸,۴۵۰,۰۰۰ - ۱۹۸,۰۰۰,۰۰۰ (ب) ۱۹۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
(۲) الف) ۱۹۸,۴۵۰,۰۰۰ - ۱۹۸,۰۰۰,۰۰۰ (ب) ۱۹۸,۴۵۰,۰۰۰ ریال
(۳) الف) ۱۹۸,۵۴۰,۰۰۰ - ۱۹۸,۰۲۰,۰۰۰ (ب) ۱۹۸,۰۲۰,۰۰۰ ریال
(۴) الف) ۱۹۸,۵۴۰,۰۰۰ - ۱۹۸,۰۲۰,۰۰۰ (ب) ۱۹۸,۵۴۰,۰۰۰ ریال

۱۰- ۱۰۰- تولیدکننده‌ای در طول سال گذشته هزینه‌های زیر را متحمل شده و از این طریق ۶۰۰ واحد کالا هریک به ارزش ۴۵۰,۰۰۰ تومان تولید کرده و فروخته است. به ترتیب سود حسابداری و سود اقتصادی این تولیدکننده چند تومان است؟ (تولیدکننده خود مالک کارگاه تولیدی و ماشین‌آلات است.) (آزمون کانون، ۲۰ مهر ۹۷، مکمل صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

حقوق ماهانه هریک از کارکنان	۸۰۰,۰۰۰ تومان
تعداد کارکنان	۵
هزینه سالانه خرید مواد اولیه	۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه سالانه اجاره ماشین‌آلات	۵۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه ماهانه اجاره کارگاه	۱,۸۰۰,۰۰۰ تومان

(۱) ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰، ۱۹۲,۰۰۰,۰۰۰ (۲) ۳۸,۸۰۰,۰۰۰، ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰
(۳) ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰، ۱۹۲,۰۰۰,۰۰۰ (۴) ۱۹۲,۰۰۰,۰۰۰، ۱۱۴,۵۰۰,۰۰۰